

BUKET ABANOZ

**KAMUSAL ALANDA
KAMERALI GÖZETLEMENİN
SUÇUN ÖNLENMESİNDEKİ
ETKİSİ VE ELDE EDİLEN
DELİLLERİN HUKUKA
UYGUNLUĞU SORunu**

İSTANBUL ARŞİVİ

onikilevha

İÇİNDEKİLER

DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ.....	V
YAZARIN ÖNSÖZÜ.....	VII
İÇİNDEKİLER	XI
TABLOLAR LİSTESİ	XVII
KISALTMALAR LİSTESİ	XIX
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM GÖZETLEME KAVRAMI VE KAMERALI GÖZETLEMENİN SUÇUN ÖNLENMESİNDEKİ ETKİSİ

I. GÖZETLEMENİN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ	9
A. KAVRAMIN TANIMI.....	9
B. KAVRAMIN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	11
1. Doğal Gözetleme	11
2. Resmi (Formal) Gözetleme	12
a. Güvenliğin Temini.....	13
b. Disiplinin Sağlanması	16
c. Riskin Kontrolü	19

3. İşyeri Gözetlemesi.....	23
II. KAMERALI GÖZETLEME SİSTEMİNİN YAPISI, ORTAYA ÇIKIŞ NEDENLERİ VE AMAÇLARI.....	25
A. KAMERALI GÖZETLEME SİSTEMLERİ	25
1. Kapalı Devre Televizyon Sistemi.....	25
2. Mobil Elektronik Sistem Entegrasyonu	26
B. KAMERALI GÖZETLEME SİSTEMLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİMİ	30
1. Teknolojik Gelişmeler	30
2. Suç Oranlarındaki Artış.....	33
C. KAMUSAL ALANDA KAMERALI GÖZETLEMENİN AMAÇLARI.....	36
1. Ön Alan Soruşturması Kapsamında Tehlikeden Önlenmesi	36
2. Suçun İşlenmesinin Önlenmesi	38
3. Suçun Aydınlatılması	42
4. Kamu Düzeninin Sağlanması.....	43
III. KAMERALI GÖZETLEMENİN SUÇUN ÖNLENMESİNDEKİ ETKİSİ.....	44
A. SUÇUN ÖNLENMESİNDE KAMERANIN ROLÜ.....	44
1. Suçun Önlenmesine İlişkin Temel Yaklaşımlar.....	44
2. Durumsal Suç Önleme Yöntemi Olarak Kamera	50
a. Teorik Arka Plan.....	50
b. Eleştiriler	55
(1) Suçun Yer Değiştirmesi.....	56
(2) Suça Neden Olan Asıl Faktörlerle İlgilenilmemesi	59
3. Değerlendirme	59
B. KAMERANIN SUÇUN ÖNLENMESİNDEKİ ETKİSİNİN AMPİRİK BULGULAR EŞLİĞİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	61
1. Yöntem.....	62
2. Bulgular	65
3. Değerlendirme	75

İKİNCİ BÖLÜM
KAMUSAL ALANDA KAMERALI
GÖZETLEMENİN GÜVENLİK-ÖZGÜRLÜK
BAĞLAMINDA TEMEL HAK VE
ÖZGÜRLÜKLERLE İLİŞKİSİ

I. GENEL OLARAK	79
II. KAMUSAL ALANDA KAMERALI GÖZETLEMENİN ANAYASAL SINIRLARI	81
A. KAMERALI GÖZETLEMENİN MÜDAHALE EDEBİLECEĞİ TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER.....	81
1. Özel Hayatın Gizliliğinin Korunması Hakkı.....	81
a. Kamusal Alan	81
b. Kamusal Alanda Özel Hayatın Gizliliğinin Korunması.	84
2. Kişisel Verilerin Korunması Hakkı.....	92
3. İnsan Onurunun Dokunulmazlığı	95
B. MÜDAHALENİN SINIRLARI.....	97
1. Sınırlama Kanunla Yapılmalıdır	98
2. Sınırlama Anayasanın İlgili Maddelerinde Belirtilen Sebeplere Dayanmalıdır.....	99
3. Sınırlama Anayasanın Sözüne ve Ruhuna Uygun Olmalıdır.....	100
4. Sınırlama Demokratik Toplum Düzeninin ve Laik Cumhuriyetin Gereklerine Uygun Olmalıdır.....	101
5. Sınırlama Hakkın Özüne Dokunmamalıdır.....	104
6. Sınırlama Ölçülük İlkesine Uygun Olmalıdır	106
III. KAMUSAL ALANDA KAMERALI GÖZETLEMENİN CEZA HUKUKU AÇISINDAN SINIRLARI	108
A. ÖZEL HAYATA VE HAYATIN GİZLİ ALANINA KARŞI SUÇLAR	108
1. Haberleşmenin Gizliliğini İhlal Suçu.....	109

2. Kişiler Arasındaki Konuşmaların Dinlenmesi ve Kayda Alınması Suçu	110
3. Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu.....	112
4. Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Olarak Kaydedilmesi Suçu	113
B. HÜRRİYETE KARŞI SUÇLAR.....	115
IV. AİHM İÇTİHATLARI KAPSAMINDA MEVCUT KAMERALI GÖZETLEME (MOBESE)SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	117
A. MÜDAHALENİN VARLIĞI	118
B. MÜDAHALENİN İHLAL OLUŞTURUP OLUŞTURMADIĞI.....	120
1. Kanunilik.....	121
2. Meşru Amaç.....	123
3. Ölçülülük.....	124
V. DİĞER BAZI ÜLKELERDE KAMERALI GÖZETLEME	126
A. KANUNI DÜZENLEMESİ OLmayAN ÜLKELER.....	126
1. İngiltere.....	126
2. Amerika	127
3. İsrail.....	128
B. KANUNI DÜZENLEMESİ OLAN ÜLKELER.....	130
1. Almanya.....	130
2. Fransa	133
3. İsveç	133
4. Hollanda	134

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KAMUSAL ALANDA KAMERALI
GÖZETLEMENİN HUKUKİ DURUMU,
ELDE EDİLEN DELİLLERİN DEĞERİ VE
HUKUKA UYGUNLUĞU SORUNU

I. KAMUSAL ALANDA KAMERALI GÖZETLEMENİN HUKUKİ DURUMU	135
A. KAMUSAL ALANDA KAMERALI GÖZETLEMENİN BİR HUKUKA UYGUNLUK NEDENİNE DAYANDIĞI GÖRÜŞÜ	136
1. İlginin Rızası	136
2. Meşru Savunma	139
3. Görevin İfasi	141
B. KAMUSAL ALANDA KAMERALI GÖZETLEME (MOBESE)SİSTEMİNİN KANUNİ DAYANAĞI OLDUĞU GÖRÜŞÜ	143
1. 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Düzenlenen “Teknik Araçlarla İzleme” Koruma Tedbiri	143
2. 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nda Düzenlenen “Teknik Araçla İzleme” ve “İstihbarat Toplama Yetkisi”	144
3. 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nda Düzenlenen Önleyici Tedbir Alma Yetkisi	146
4. 5649 Sayılı Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Kanunu'nda Düzenlenen “Teknik Araçla İzleme”	147
5. 5442 Sayılı İl İdare Kanunu'nda Düzenlenen “Her Türü Tedbiri Alma” ve “Genel Emir Çıkarma” Yetkisi	148
6. 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda Düzenlenen “Hız Ölçen Teknik Cihazlar”	150
7. 6998 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	150
C. ÜÇÜNCÜ KİŞİLER TARAFINDAN KULLANILAN KAMERALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	152

1.	İşyeri, Alışveriş Merkezi gibi Alanlardaki Kameraların Değerlendirilmesi.....	152
2.	Taksilerdeki Kameraların Değerlendirilmesi	156
3.	Kreş, Anaokulu ve İlkokullardaki Kameraların Değerlendirilmesi.....	157
4.	Tesadüfi Yapılan Kamera Kayıtlarının Değerlendirilmesi..	159
D.	KAMUSAL ALANDA KAMERALI GÖZETLEME FAALİYETİNE İLİŞKİN YAPILMASI GEREKEN KANUNİ DÜZENLEME İÇİN ÖNERİLER.....	160
II.	KAMUSAL ALANDA KAMERALI GÖZETLENMEDEN ELDE EDİLEN DELİLLERİN DEĞERİ VE HUKUKA UYGUNLUĞU SORUNU.....	165
A.	CEZA MUHAKEMESİNDE KAMERA KAYDININ DELİL DEĞERİ.....	165
1.	Kamera Kayıtlarının Delil Niteliği	167
2.	Kamera Kayıtlarının İspat Gücü.....	170
B.	CEZA MUHAKEMESİNDE HUKUKA AYKIRI KAMERA KAYDININ DELİL DEĞERİ.....	173
1.	Hukuka Aykırı Delil Kavramı ve Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Delillerin Yeri	173
2.	Hukuka Aykırı Kamera Kaydının Değeri.....	179
3.	Hukuka Aykırı Olduğu Tespit Edilen Kamera Kaydından Elde Edilen Delilin Akibeti	180
	SONUÇ	183
	KAYNAKÇA	199
	KAVRAM DİZİNİ	219